

AID-NR:	
Sid nr:	1

LINKÖPINGS TEKNISKA HÖGSKOLA
Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling
Avdelningen för Industriell ekonomi
Johan Holtström

TENTAMEN I

TEIE17 Industriell ekonomi, grundkurs

FREDAGEN DEN 6 APRIL, 2018, kl. 14-19

Kurskod: TEIE17

Provkod: TEN2

Antal uppgifter: 8 (alla uppgifter innehåller deluppgifter)

Antal sidor inklusive denna: 20 (svarsutrymme finns i häftet)

Ansvarig lärare: Johan Holtström, tfn 013-28 16 14, johan.holtstrom@liu.se

Nås på telefon under skrivtiden: 013-28 16 14 alt mobil 073 656 92 70

Besöker skrivsalen kl: 16:00

Kursadministratör: Görel Fornander, gorel.fornander@liu.se

Anvisningar

1. Skriv ditt AID på varje sida innan du lämnar skrivsalen.
2. Du måste lämna in skrivningshäftet och skrivningsomslaget innan du går (även om det inte innehåller några lösningsförslag).
3. Ange på skrivningsomslaget hur många sidor du lämnar in.

Om skrivningen

1. Tillåtna hjälpmedel: Räknedosa med tömt minne, pennor, pennvässare, radergummi och linjal samt svenskt/persiskt eller svensk/ryska lexikon. Inga andra hjälpmedel är tillåtna.
2. Vid varje uppgift finns angivet hur många poäng en korrekt lösning ger. Sammanlagt kan högst 68 poäng erhållas på denna tentamen. Det krävs minst betyg 3 på tentamen *och* att övriga kursmoment är godkända för att erhålla ett slutbetyg (3, 4, 5) i kursen. Betygsgränser enligt tabellen:

Betyg	Poäng
3	36
4	47
5	57
Maxpoäng	68

3. Det är viktigt att lösningsmetod och beräkningar redovisas fullständigt samt att bakomliggande resonemang redovisas i sin helhet. Enbart slutsvar godtas inte (om inte annat anges i uppgiften).

ANVÄND SVARSUTRYMME I HÄFTET I FÖRSTA HAND - SKRIV KLART OCH TYDLIGT!

LYCKA TILL!

1. Företagsekonomiska företeelser och begrepp (11 p)

Nedan följer ett antal påståenden som du skall ta ställning till. För rätt svar ges 1 poäng, ***ett felaktigt svar ger minus 0,5 poäng***, inget svar ger 0 poäng. Lägst ger uppgiften 0 poäng (du kan alltså inte få ett negativt slutresultat på denna uppgift).

LÄS TEXTEN **NOGA** OCH SVARA BARA OM DU ÄR SÄKER PÅ DITT SVAR!

	Sant/Ja	Falskt/Nej
1. Ett företag med hög lönsamhet och hög soliditet har en god självfinansieringsförmåga.	☐	☐
	Sant/Ja	Falskt/Nej
2. En stor fördel med pay-back metoden (pay-off) är att den tar hänsyn till att pengars värde förändras med tiden.	☐	☐
	Sant/Ja	Falskt/Nej
3. Ett företag som är effektivt i sin kapitalanvändning har en låg kapitalomsättningshastighet.	☐	☐
	Sant/Ja	Falskt/Nej
4. Ett mått på företagets lönsamhet är räntabilitet på sysselsatt kapital (R_{sys}). Med hjälp av R_{sys} kan man se om företaget har tillräckligt hög avkastning för att täcka räntor till kreditinstitut samt ägarnas avkastningskrav.	☐	☐
	Sant/Ja	Falskt/Nej
5. I ett kommanditbolag har komplementären begränsat sitt ekonomiska ansvar genom att kommanditdelägarna står den obegränsade och solidariska risken med övriga kommanditdelägare.	☐	☐
	Sant/Ja	Falskt/Nej
6. I kalkylsammenhang pratar man ofta om kostnadsbärare. Med kostnadsbärare menas t.ex. en produkt som företaget producerar och som slutgiltigt skall belastas (eller bära) kostnaden (direkta och fördelade).	☐	☐
	Sant/Ja	Falskt/Nej
7. Inkomst är den betalning företaget får för utförda prestationer och som tillhör den tidsperiod under vilken den har tjänats in och redovisats.	☐	☐
	Sant/Ja	Falskt/Nej
8. Vid värdering av ett företags lager skall anskaffningsvärdet beräknas. Ett problem med beräkningen av anskaffningsvärdet enligt den sk FIFU-metoden (först in-först ut-metoden) är att lagret konstant kommer att undervärderas.	☐	☐
	Sant/Ja	Falskt/Nej
9. Med trång sektion menas att företagets kapacitet av ett visst slag är fullt utnyttjad. Har företaget fler än en trång sektion bör man välja att tillverka den kombination av produkter som ger störst totalt täckningsbidrag (TTB).	☐	☐
	Sant/Ja	Falskt/Nej
10. En minimikalkyl ger en fullständig kostnadsfördelning och är lämplig som kalkylmetod då företaget har fullt kapacitetsutnyttjande och står inför att ersätta befintlig produktion med annan produktion.	☐	☐
	Sant/Ja	Falskt/Nej
11. Kostnader uppstår genom att resurser förbrukas.	☐	☐

AID-NR:	
Sid nr:	3

2. Likvida medel och resultat (7 p)

För att få information om hur ett företag går är det viktigt att förstå hur olika affärshändelser påverkar likvida medel (in- och utbetalningar) och resultatet (vinst/förlust). Ta ställning till nedanstående affärshändelser. Ingen affärshändelse är bokförd sedan tidigare. Bortse från eventuella följdkonsekvenser. Rätt svar med belopp (positivt, negativt, inte alls) ger 0,5 poäng. Felaktigt svar ger minus 0,5 poäng. Uppgiften ger lägst 0 poäng totalt.

OBS! Svara med BELOPP (samt + eller -). Omarkerad ruta räknas som obesvarad.

Affärshändelse:		Hur påverkas: Likvida medel (kassa och bank) (0,5 p/ uppgift)	Resultatet (årets vinst/förlust) (0,5 p/uppgift)
1.	Företagets ägare skjuter till pengar i form av ett <i>aktieägartillskott</i> . Beloppet är 1 000 000 kr.		
2.	Företaget betalar <i>leverantörsskulder</i> med 65 400 kr.		
3.	Företaget gör en <i>avsättning</i> till periodiseringsfonder på 350 000 kronor vid bokslutet.		
4.	Företaget gör momsredovisning och <i>betalar in</i> 25 432 kr till Skatteverket		
5.	Företaget <i>amorterar</i> på sitt banklån 100 000 kr.		
6.	Företaget <i>betalar räntor</i> på långfristiga lån. Beloppet är 17 000 kr.		
7.	Företaget köpte en lastbil för fem år sedan för 500 000 kr. Det bokförda värdet uppgår nu till 250 000 kr. Företaget <i>säljer</i> lastbilen till Nilssons åkeri för 200 000 kr (inkl. moms 25%). Betalningen sker direkt. <i>Realisationsförlusten</i> på 90 000 kr bokförs direkt.		

AID-NR:	
Sid nr:	4

3. Kassaflödesanalys (6p)

Ett företag uppvisar nedanstående kassaflödesanalys för de senaste tre verksamhetsåren. Kommentera övergripande utvecklingen för företaget och mer specifikt den löpande verksamheten, investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten. Inga beräkningar behövs. Svara gärna i punktform. Beloppen i miljoner kronor (MSEK).

<u>Den löpande verksamheten (internt tillförda medel)</u>	2017	2016	2015
Rörelseresultat:	7,0	12,0	18,0
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivningar	2,0	3,0	6,0
Erhållen ränta	0,1	0,1	0,1
Betalad ränta	-3,0	-2,2	-1,5
Betalad inkomstskatt	-0,1	-0,5	-0,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapitalet	6,0	12,4	21,9
Kassaflöde från förändringar av rörelsekapitalet:			
Varulager: ökning (-) / minskning (+)	-12,0	-10,0	-9,0
Kortfristiga fordringar: ökning(-) / minskning (+)	1,0	2,0	3,0
Kortfristiga skulder: ökning (+) / minskning (-)	-5,0	-3,0	1,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-10,0	1,4	16,9
<u>Investeringsverksamheten</u>			
Förvärv av anläggningstillgångar	-6,0	-8,0	-10,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-6,0	-8,0	-10,0
<u>Finansieringsverksamheten</u>			
Lån	23,0	9,0	0,0
Utdelning till aktieägarna	-7,7	-5,0	-5,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	15,3	4,0	-5,0
ÅRETS KASSAFLÖDE	-0,7	-2,6	1,9
Likvida medel vid årets början (IB)	0,8	3,4	1,5
Likvida medel vid årets slut (UB)	0,1	0,8	3,4

Svarsutrymme nästa sida

AID-NR:	
Sid nr:	5

Svarsutrymme oppgift 3

AID-NR:	
Sid nr:	6

4. Självkostnadskalkyler (9 p)

AB Specialplast tillverkar produkter för hemmet. För en normal verksamhetsperiod har följande siffror sammanställts:

Direkt material	40 miljoner kr
Direkt lön	60 miljoner kr
Materialomkostnader (MO)	10 miljoner kr
Tillverkningsomkostnader (TO)	36 miljoner kr
Affärsomkostnader (AFFO)	33 miljoner kr

- a) Beräkna hur stora MO-, TO- och AFFO-påläggerna skulle ha varit för att precis täcka omkostnaderna? Företaget använder direkt material som fördelningsnyckel för MO och direkt lön som fördelningsnyckel för TO samt tillverkningskostnad som fördelningsnyckel för AFFO (svara med två decimaler). (3p)

- b) Beräkna självkostnaden för produkt A om det åtgått direkt material för 20 kr och direkt lön för 30 kr. (1p)

AID-NR:	
Sid nr:	7

- c) Eftersom tillverkningen är maskinberoende har de funderat på att använda maskintid som fördelningsnyckel för TO. Totalt utnyttjar företaget 200 000 maskintimmar under en normal period. Beräkna *självkostnaden* kr/st för produkt A, som finns i uppgift b) om de använder maskintid som fördelningsnyckel för TO. Varje enhet av produkt A kräver 12 minuters maskintid. Övriga uppgifter enligt ovan. (2p)

- d) Vad betyder förändringen i självkostnad? Är det en ren vinst för AB Specialplast att byta kalkylmodell? Vilka för- och nackdelar ger förändringen? (3p)

AID-NR:	
Sid nr:	8

5. Resultatdiagram och ledig kapacitet (9p)

Företaget "Ljuset AB" tillverkar ljusstakar i trä. Företaget startade år 2016 efter att en marknadsundersökning genomförd av I-studenter vid LiU visat en potential för svensktillverkade ljusstakar. Kunderna nås via en grossist och rollen för företaget är att producera ljusstakar av hög kvalitet till en låg kostnad. I dagsläget produceras endast ett fåtal olika modeller men material och arbetsinnehåll är lika för dem alla. För ändamålet hyr man en nerlagd snickerilokal och företaget har köpt en del nya maskiner. Företaget består av de två ägarna som vill tjäna så mycket pengar som möjligt. Bortse från moms i uppgiften.

Kostnaderna under 2016 såg ut som följande:

Rörliga kostnader	Kr/st
Trädetaljer	35
Färg och lim	7
Eldetaljer	18
Förpackning	10

Fasta kostnader	Kr/år
Lokalkostnader	12 000
Avskrivning, maskin + ränta	20 000
Driftskostnad, maskiner	8 000
Löner (2 halvtider)	200 000
Administration	10 000

Max kapacitet är 7 000 ljusstakar per år. Försäljningspriset för produkterna har i genomsnitt legat på 120 kr/st.

- A) Rita ett resultatdiagram och markera fasta kostnader, totala kostnader och totala intäkter. (2p)

AID-NR:	
Sid nr:	9

B) Beräkna nollpunktsvolymen samt nollpunktsomsättningen. Visa uträkningen. (2p)

C) Hur stor är säkerhetsmarginalen (i antal och kr) för företaget vid en försäljning av 7 000 ljusstakar? (1p)

AID-NR:	
Sid nr:	10

Inför 2017 års säsong har företaget sett över produktionen och insett att den går att effektivisera genom att ersätta befintliga maskiner med en ny typ av maskin – en kombinerad CNC-fräs, sprutmålare och limmaskin. De lyckas sälja de gamla maskinerna men avskrivnings- och räntekostnader *ökar* med 30 000 kr/år och driftskostnaderna *ökar* med 5 000 kr/år i jämförelse med år 2016. De rörliga kostnaderna är oförändrade men *kapaciteten* ökar till 15 000 styck per år. De två delägarna kommer ta ut samma lön som första året.

- D) Företaget ökar sin produktion till 12 000 stycken ljusstakar med bibehållet försäljningspris. Vad blir resultatet i kronor? (1p)

Jultomten får höra talas om "Ljuset AB" och deras kvalitetsprodukter. Han vill gärna att de skall tillverka adventsljusstakar som han kan sälja i sin butik. Han lämnar en förfrågan på 3 000 ljusstakar men är bara villig att betala 80 kr/st.

- E) Vad skall företaget göra? Visa uträkning och motivera ditt svar. (3p)

AID-NR:	
Sid nr:	11

6. Redovisning (8 p)

a) Lagervärdering och kostnad för sålda varor (5p)

Firma Hansson & Co i Åre AB är importör av alpinskiidor med märket "Downhill". Skidorna säljer företaget vidare till butikskedjor och det svenska skidlandslaget. Företaget behöver hjälp inför bokslutet och vänder sig därför till Dig. Följande information finns om verksamheten:

- Vid ingången av 2017 fanns 40 par skidor som anskaffades 2016 för 2 200 kronor/par.
- Under 2017 har ytterligare inköp gjorts:
 - Den 10 januari köptes 150 par skidor till ett inköpspris om 2 500 kr/par.
 - Den 9 februari köptes 200 par skidor till ett inköpspris om 2 400 kr/par.
 - Den 30 november köptes 100 par skidor till ett inköpspris om 2 100 kr/par.
- Under 2017 såldes 470 par skidor till ett försäljningspris på 4 102 kr/par.
- Vid årets slut, på balansdagen den 31/12, har skidorna ett inköpspris på 2 250 kr/par.
- Rörelsens övriga kostnader som består av hyror, driftkostnader, resekostnader och avskrivningar uppgår till 560 410 kronor (inga andra kostnader eller intäkter tillkommer).
- Alla inköp som gjorts under året har också betalats.
- Skattesatsen är 22 %.

Din uppgift är att med ledning av uppgifterna ovan besvara följande frågor:

- 1) Vilket är varulagrets värde vid årets slut och vad är kostnaden för sålda varor? (2p)
- 2) Beräkna lagrets omsättningshastighet och kommentera vad det betyder. Använd antal skidor som beräkningsgrund. (2p)
- 3) Beräkna resultatet efter skatt för räkenskapsåret 2017. (1p)

Svarsutrymme nedan och på nästa sida!

AID-NR:	
Sid nr:	12

Svarsutrymme oppgift 6a

b) Utnyttja möjligheter till obeskattade reserver (3p)

Din uppgift är att färdigställa resultaträkningen för Måsen AB för 2017. Resultaträkningen har upprättats fram till resultat före bokslutsdispositioner och skatt men även överavskrivningarna har beräknats och förts in. **Din uppgift är att komplettera resultaträkningen i syfte att visa så låg vinst som möjligt.** För att underlätta dina beräkningar finner du också ett utdrag ur notförteckningen till balansräkningen för Måsen AB från 2016. Skattesatsen som företaget tillämpar vid beräkningar är 22 %. Det räcker med att svara med belopp vid punkterna 1 – 3.

Utdrag ur Måsen ABs balansräkning 2016-12-31

Not 2 – Periodiseringsfonder

Avsättningsår	Belopp
2011	100 000
2012	250 000
2013	50 000
2014	65 000
2015	225 000
2016	55 000
Summa	745 000

Resultaträkning 2017

Rörelsens intäkter		
Omsättning		29 500 000
Rörelsens kostnader		
Kostnad för sålda varor		-20 000 000
Bruttovinst		9 500 000
Övriga externa kostnader		-3 500 000
Rörelseresultat före avskrivningar		6 000 000
<i>Avskrivningar</i>		
Maskiner och inventarier		-768 500
Fastighet		-57 500
Rörelseresultat före finansiella intäkter och kostnader		5 174 000
Finansiella intäkter		250 000
Finansiella kostnader		-1 380 000
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		4 044 000
Bokslutsdispositioner		
Överavskrivningar		935 000
Återföring från periodiseringsfonder	①	_____
Avsättning till periodiseringsfonder	②	_____
Resultat före skatt		= _____
Skatt	③	_____
Årets resultat		= _____

7. Företagets lönsamhet och finansiella ställning (8p)

Pegasus AB har följande balans- och resultaträkningar för 2017 och 2016.

RESULTATRÄKNING (MSEK)	2017	2016
Nettoomsättning	221,0	200,0
Kostnader	-185,0	-178,0
Avskrivningar	-12,0	-5,0
Rörelseresultat	24,0	17,0
Finansiella intäkter	0,3	0,6
Finansiella kostnader	-5,0	-2,0
Resultat efter finansiella poster	19,3	15,6
Skatt	-4,3	-5,6
Årets resultat	15,0	10,0

BALANSRÄKNING (MSEK)	2017	2016
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	58,5	25,0
<u>Omsättningstillgångar</u>		
Varulager	19,0	21,0
Kundfordringar	63,5	30,0
Kassa och bank	1,5	2,0
Summa tillgångar	142,5	78,0

Eget kapital och skulder		
Eget kapital	28,0	18,0
Långfristiga skulder	75,0	33,0
Leverantörsskulder	34,5	25,0
Övriga kortfristiga skulder, ej räntebärande	5,0	2,0
Summa eget kapital och skulder	142,5	78,0

- Beräkna räntabiliteten på totalt kapital (Rt) för 2017, utgå från DuPont-modellen när du redovisar ditt resonemang. Kommentera också beräkningen, gärna i punktform. Företaget är relativt nystartat och finns i en bransch med stark tillväxt. (3p)
- Beräkna soliditeten för 2017 och kommentera värdet. (2p)
- Beräkna företagets kassalikviditet för 2017. (1p)
- Företaget är i behov av ytterligare 25 MSEK i finansiering under 2018. Vilka möjligheter finns och skulle du rekommendera banken att bevilja ytterligare lån? Svara kortfattat! (2p)

Svarsutrymme finns på nästa sida!

AID-NR:	
Sid nr:	15

Svarsutrymme för uppgift 7

AID-NR:	
Sid nr:	16

8. Ekonomisk analys och företagsvärdering (10p)

Du söker arbete på en av de större investmentbankerna och som ett led i antagningsprocessen har du fått nedanstående övningscase att utvärdera och analysera.

Boeing använder CTT-systems som huvudleverantör av fuktkontrollsystem till flygplanet Boeing 787. Trots att Boeing 787 drabbades av flygförbud i början av 2013 fortsatte produktionen av flygplanen oförhindrat. Det resulterade i att CTTs leveranser till Boeing ökade, och tillväxten har sedan fortsatt. Antag att Boeing skulle överväga möjligheten att förvärva CTT istället för att ha dem som leverantör. Din uppgift är att utvärdera företagets situation och komma med en rekommendation med utgångspunkt i din utvärdering. Studera nedan bifogade företagsinformation, resultat- och balansräkning samt nyckeltal i åttaårsöversikten nedan.

a. Gör en ekonomisk analys av företaget, dvs. hur går det för företaget, varför och vad ser du för trender över tid. Utgå ifrån tre huvudområden:

- 1) Lönsamhetsanalys
- 2) Kapitalanalys
- 3) Resultatanalys

Redovisa kortfattat och gärna i punktform. (3p)

b. Beräkna företagets värde på tre olika sätt:

- **Substansvärdet** – utgå från värdena på balansräkningen för 2016 och antag att det finns dolda reserver i företagets immateriella anläggningstillgångar – patent som är värda 125 MSEK. Det finns också dolda reserver i företagets finansiella anläggningstillgångar – värdepapper till ett marknadsvärde på 100 MSEK. Skattesatsen är 22 %. (2p)
- **Avkastningsvärdet** – företagets vinstkapacitet (evig vinst) motsvarar genomsnittet av åren 2016 och 2015. Kalkylräntan är 18 % och den förväntade tillväxttakten är 15 % per år. (2p)
- **Börsvärdet** på balansdagen 2016. (1 p)

c. Ge en rekommendation till Boeing, bör de köpa företaget? Varför/varför inte? (2p)

Företagsinformation

CTT Systems AB (publ) är en svensk teknikkoncern verksam inom flygbranschen. CTT utvecklar, tillverkar och marknadsför fuktkontrollsystem för kommersiella flygplan. Flygplanstillverkare såväl som flygbolag finns på kundlistan. Moderbolaget har sitt säte i Nyköping och är sedan 1999 noterat på Stockholmsbörsen, Small Cap listan Nasdaq OMX Stockholm AB.

CTTs affärsidé är att utveckla, certifiera, tillverka och marknadsföra produkter som aktivt reglerar luftfuktigheten i flygplanet. Syftet är att förhindra kondensation och därmed ackumulation av vatten i flygplanskroppen, samt att förhindra att luftfuktigheten sjunker till extremt låga och ohälsosamma nivåer i kabinen. Detta medför lägre kostnader för drift och underhåll samt lägre kostnader för personalens sjukfrånvaro.

Övergripande strategi

Bolagets övergripande strategi är att befästa och utveckla positionen som den ledande leverantören av produkter för aktiv reglering av luftfuktigheten till de kommersiella flygplanstillverkarna och, direkt eller indirekt, till flygbolagen. Detta skall uppnås genom att vara teknikledande med fokus på innovation, hög tillförlitlighet, driftsäkerhet och prestanda samt leveransförmåga.

Strategiska mål

Bolagets starka marknadsposition, som de facto standard för antikondensation och som ensam vald leverantör av befuktning till Airbus och Boeing, skapar sammantaget gynnsamma förutsättningar för tillväxt i en bransch som kännetecknas av höga inträdesbarriärer. Bolaget skall skapa uthålligt värde till aktieägarna genom att:

- Utnyttja tidsfönstret som ensam leverantör för att maxi- mera antalet installerade produkter ute hos flygbolagen.
- Behålla positionen som marknads- och teknikledande genom att affärsutveckla OEM-relationerna med Boeing och Airbus.
- Befästa positionen som den dominerande leverantören på eftermarknaden genom att stärka IP (initial provisioning – tillhandahålla service och reservdelar) och genom kontinuerlig produktinnovation

Tabell 1: Koncernens översikt – åtta år

RESULTATRÄKNING (MSEK)	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Intäkter	254,4	211,7	205,4	159,9	156,8	103,7	71,8	62,5
Kostnader	-191,8	-172,9	185,0	-143,5	-135,6	-100,5	-77,2	-64,0
Avskrivningar	-12,0	-9,8	-14,6	-10,1	-7,8	-8,0	-13,0	-10,2
Resultat efter avskrivningar	50,6	29,1	5,8	6,3	13,4	-4,8	-18,4	-11,6
Finansiella intäkter	0,0	0,6	0,0	0,4	1,5	1,5	4,1	5,7
Finansiella kostnader	-2,4	-1,9	-4,0	-2,3	-1,9	-1,7	-0,9	-1,0
Resultat efter finansiella poster	48,3	27,8	1,8	4,4	13,0	-5,0	-15,2	-6,9
Skatt	-10,7	-6,2	-0,5	-1,1	-10,3	28,1	12,6	7,9
Årets resultat	37,5	21,6	1,3	3,4	2,7	23,1	-2,7	1,0
BALANSRÄKNING (MSEK)	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Tillgångar								
Immateriella anläggningstillgångar	20,3	27,2	28,6	36,5	22,7	21,7	25,5	33,8
Materiella anläggningstillgångar	43,6	33,0	31,1	32,0	30,1	15,0	9,9	12,0
Finansiella anläggningstillgångar	17,5	26,4	32,3	32,8	34,5	43,8	15,8	3,4
Övriga omsättningstillgångar	131,0	121,3	102,7	97,4	84,5	83,6	53,7	43,4
Kassa och bank	33,0	30,5	36,4	3,1	1,6	6,4	0,9	12,8
Summa tillgångar	245,3	238,3	231,1	201,9	173,4	170,6	105,7	105,4
Eget kapital och skulder								
Eget kapital	141,3	112,9	95,9	64,6	66,2	63,4	40,2	42,9
Långfristiga skulder, räntebärande	35,9	40,1	47,5	46,4	26,5	34,9	19,4	20,0
Långfristiga skulder, ej räntebärande	5,2	1,5	4,1	5,7	6,1	6,4	6,4	6,3
Kortfristiga skulder, räntebärande	8,3	26,3	32,0	38,6	25,3	16,5	17,7	17,2
Kortfristiga skulder, ej räntebärande	54,6	57,5	51,5	45,3	49,4	49,3	22,0	19,0
Summa eget kapital och skulder	245,3	238,3	231,1	200,5	173,4	170,6	105,7	105,4
Nyckeltal								
Avkastning på eget kapital %	30	21	2	5	4	44	-6	3
Avkastning på totalt kapital %	21	13	2	4	9	-2	-13	-6
Avkastning på sysselsatt kapital %	28	17	4	5	12	-5	-23	-15
Kassalikviditet %	194	101	112	67	75	90	66	91
Räntetäckningsgrad ggr	34	18	2	3	8	-2	-15	-6
Rörelsemarginal %	20	15	3	4	9	-5	-26	-19
Skuldsättningsgrad ggr	0,3	0,6	0,8	1,3	0,8	0,8	0,9	0,9
Soliditet %	58	47	42	32	38	37	38	41
Vinstmarginal %	19	14	1	3	9	-5	-22	-11

Tabellen fortsätter på nästa sida!

AID-NR:	
Sid nr:	18

Tabell 1: Koncernens översikt – åtta år, fortsättning från föregående sida

Personal	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Antal anställda	91	87	83	79	72	61	54	51
årsmedeltal								
Intäkt per anställd	2,9	2,4	2,4	2,1	2,2	1,7	1,8	1,2
Löner	43,1	37,8	38,9	34,8	30,9	25,0	21,8	18,6
Aktiedata								
Resultat per aktie, kr	3,00	1,72	0,12	0,30	0,24	2,04	-0,22	0,09
Eget kapital per aktie, kr	11,27	9,01	7,66	5,67	5,81	5,58	3,53	3,77
Kassaflöde från den löpnade verksamheten per aktie, kr	3,99	1,77	1,66	-0,24	1,75	-0,28	-1,12	0,62
Antal aktier	12 529 443	12 529 443	12 529 443	11 391 438	11 391 438	11 391 438	11 391 438	11 391 438
Börskurs på balansdagen, kr	105,5	50,0	28,6	30,30	39,90	29,20	25,70	24,60
Utdelning per aktie, kr	2,10	0,70	0,40	0	0	0	0	0

Svara nedan och på nästa sida!

AID-NR:	
Sid nr:	19

Svarsutrymme oppgift 8

BILAGA 1

Formler för investeringskalkylering

Det finns några olika sätt att skriva formlerna för beräkning av olika värden i investeringskalkylering. De olika varianterna som förekommit i kursen, antingen i föreläsningar eller i boken finns återgivna nedan.

Slutvärde:

Kapitaliseringsfaktorn: $(1 + r)^n$

Nuvärde:

Nuvärdefaktorn: $\frac{1}{(1+r)^n}$ eller: $(1 + r)^{-n}$

Nuvärdesumma:

Nusummefaktorn: $\frac{1-(1+r)^{-n}}{r}$ eller: $\frac{(1+r)^n-1}{r(1+r)^n}$

Annuitetsfaktorn: $\frac{r}{1-(1+r)^{-n}}$